

Observatori del Tercer Sector

03 Col·lecció Debats OTS

Altres mirades sobre el tercer sector

Una visió des del món polític, empresarial, acadèmic i de la comunicació

29 de novembre de 2006

Continguts:

Presentació.....	3
Intervencions dels ponents:	
Dolors Camats (ICV)	4
Carles Grau (Microsoft).....	4
Consol Prados (PSC)	5
Carina Soler (Morgan Stanley).....	5
Marcos González (Media Responsable)	7
Anna Simó (ERC).....	7
Luis de Sebastián (Esade)	8
Victòria Civit (Torre Jussana-Aj. Barcelona).....	8
Mercè Conesa (El Periódico)	9
Carles Campuzano (CiU)	9
Resum d'aportacions.....	12
www.tercersector.net.....	14

Altres mirades sobre el tercer sector. Una visió des del món polític, empresarial, acadèmic i de la comunicació.

Realitzat per: Observatori del Tercer Sector

Direcció: Pau Vidal i Núria Valls

Acte dut a terme amb el suport de: Generalitat de Catalunya, Departament de Benestar i Família

© Observatori del Tercer Sector 2006

Dipòsit Legal: B.173969-2007

ISBN: 978-84-611-5250-6

Aquest document és una síntesi de l'acte organitzat per l'Observatori del Tercer Sector el passat 29 de novembre de 2006. Volem agrair la participació als deu ponents, alhora que a tot l'equip de l'OTS i a tots els assistents la seva presència i col·laboració.

**Observatori
del Tercer Sector**

www.tercersector.net

Les Carolines 10, 2ª planta - 08012 Barcelona

Les publicacions de l'OTS estan pensades per a la seva màxima difusió i contribueixin a la millora i coneixement del tercer sector. S'autoritza la distribució, copia i reutilització sempre que es faci sense ànim de lucre i reconeixent l'autoria. Les publicacions es poden descarregar gratuïtament a www.tercersector.net.

Ara fa un any i mig vam organitzar la jornada "Quins seran els temes clau del tercer sector en els propers tres anys?", en què es va convidar dotze persones rellevants del tercer sector perquè donessin, en cinc minuts, la seva visió dels principals reptes a que s'hauran d'afrontar en els propers anys. Es buscava un discurs plural i panoràmic i, amb aquest objectiu, es va triar un format d'intervencions breus, exigent i difícil, ja que tots els ponents tenien moltes coses interessants a dir. La jornada també va ser especial perquè es va presentar el nou espai de treball de l'Observatori del Tercer Sector.

Aquest any, s'ha fet un esforç addicional i s'ha organitzat l'acte "Altres mirades del tercer sector" pensant en l'interès que podria tenir conèixer la visió externa sobre les pròpies entitats del tercer sector. Així doncs, es va reunir deu persones alienes al tercer sector, que mantenen alguna relació amb aquest, perquè en donessin la seva opinió. L'acte es va dur a terme amb els mateixos paràmetres de l'any passat: intervencions breus de cinc minuts de persones que procedeixen de diferents àmbits. Persones del món empresarial, polític, acadèmic i de la comunicació ens van identificar els punts forts i febles del sector i els aspectes a millorar a partir del seu coneixement i experiència.

A l'acte van assistir 150 persones i des d'aquí volem agrair-los la presència, així com la participació i bona acollida als deu ponents i a tot l'equip de l'Observatori. Aquest quadern pretén ser un recull de les principals idees que es van exposar durant l'acte. Volem compartir-les amb tots vosaltres i esperem que us siguin útils.

Pau Vidal i Núria Valls

Coordinadors de l'Observatori del Tercer Sector

Dolors Camats

Diputada al Parlament de Catalunya i portaveu d' ICV. Ha estat fundadora i presidenta de RAI

En primer lloc, Dolors Camats va assenyalar alguns aspectes valorats positivament i a continuació va formular algunes propostes.

-La coherència entre els valors i la pràctica: les entitats del tercer sector saben incorporar aquells valors que prediquen en la pràctica i gestió diària de l'organització.

-El compromís, la qualitat i la professionalitat compatibles: les entitats del tercer sector estan compromeses amb la comunitat, amb el territori i amb els col·lectius per als quals treballen. A més, han de treballar amb professionalitat, ser competitives, donar qualitat en els serveis, ser eficaces en la gestió, fer formació i reciclatge, créixer i aprendre.

-La independència del finançament públic: cal garantir la possibilitat de dur a terme projectes a llarg termini no cenyits a subvencions o convocatòries puntuals. D'aquesta manera, el tercer sector podrà marcar l'agenda sense que siguin les administracions qui ho facin.

«Sigueu capaços de tenir una veu pròpia per dir-nos a les institucions, a les administracions, als partits i als poders públics què és el que no fem bé, què és allò on no arribem. No depeneu exclusivament d'allò que des de les institucions, des de les administracions es finança o no.»

Microsoft es defineix com una companyia tecnològica que vol crear un món digital millor. L'explicació de Carles Grau es va centrar en l'experiència de la companyia amb el tercer sector.

Carles Grau

Director de Microsoft a Catalunya

-Les noves tecnologies accessibles per a tots: creació de dispositius adaptats i de continguts molt més senzills per tal de millorar la comunicació entre diferents col·lectius com són els immigrants, la gent gran...

-El voluntariat corporatiu: valorat positivament tant per les empreses com pels treballadors que s'han involucrat en alguns projectes de les entitats.

-La mesura de l'impacte: cal trobar indicadors que converteixin els resultats de les accions d' intangibles a tangibles. Les empreses, a l'igual de les entitats, es troben amb la dificultat de mesurar l'impacte que tenen les activitats de responsabilitat social que realitzen.

«El que ens està costant molt és convertir tot aquest esforç que estem fent en tangible: aspectes com quin valor s'ha creat gràcies a les tasques de formació que estem fent, quin volum de gent passa per les nostres aules...».

Consol Prados

Diputada al Parlament de Catalunya pel PSC

«Crec que cal complicitat entre els tres sectors per afrontar conjuntament els reptes que té la nostra societat. Segur que així tindrem una resposta millor».

Consol Prados va iniciar la intervenció amb una breu definició sobre el tercer sector fent una comparació entre els altres dos sectors i el seu finançament. El tercer sector es troba en una situació intermèdia acostant-se a l'Estat pel que fa a les subvencions i al mercat perquè també es finança, en part, de la societat civil.

-El valor de la participació en la creació de serveis: el tercer sector crea serveis des d'una voluntat pública i amb una major participació de la societat civil. A més, arriba allà on l'Estat no pot i ha d'estar atent a no suplir la responsabilitat de l'Administració. Per fer-ho, es pot concertar, treballar conjuntament amb l'Administració per plans, programes...

-La influència en la presa de decisions: el sector, des del seu compromís i militància, és un instrument de la societat civil per influir en la presa de decisions i per provocar canvis i avenços en la resposta a les necessitats.

-Evitar l'atomització de les entitats: cal aprofitar millor els recursos i els esforços realitzats per evitar la duplicitat de serveis. L'eficiència en la utilització dels recursos eludirà l'atomització de les entitats i dels serveis que està dificultant la presa de decisions.

Arran de la creació, per part de Morgan Stanley, d'un fons ètic i solidari i de les seves relacions amb ONL i altres empreses la companyia ha reflexionat sobre aquestes qüestions:

-La relació entre empreses i tercer sector hauria de ser estreta i de major col·laboració entre aquests dos agents. Sovint, es detecta un desconeixement per part de les empreses sobre les entitats i la seva manera de treballar.

-Els programes de voluntariat tenen un vessant més positiu i un de negatiu. D'una banda, els treballadors s'impliquen més amb l'empresa i senten satisfacció personal quan col·laboren amb les ONG. I d'altra banda, les empreses es troben amb la dificultat que els treballadors es comprometen en projectes duradors. S'han de trobar fórmules que permetin encaixar les agendes dels professionals en els programes de voluntariat.

«A vegades els projectes comencen amb molta dedicació i il·lusió i després es deixen de costat perquè no encaixen quant a temps. Sovint, perquè ja no hi ha prou interès per part de la direcció de la companyia i altres vegades perquè no totes les àrees o totes les persones responsables hi estan implicades».

Carina Soler

Directora de Morgan Stanley a Catalunya

Morgan Stanley

Marcos González

Periodista i director de Media Responsable

Marcos González va assenyalar algunes característiques i reptes a assumir per part de les entitats:

-L'aplicació de la responsabilitat social: les entitats del tercer sector haurien d'incorporar-la a les seves pròpies organitzacions. No val predicar sobre aquesta responsabilitat si no hi ha una coherència entre els projectes i el dia a dia.

-La professionalització: les organitzacions poden aprendre de les bones pràctiques en la gestió de les empreses i adaptar-les a la seva idiosincràsia, sense perdre de vista la missió i visió.

-La viabilitat de les demandes a les empreses: les empreses demanen a les entitats del tercer sector que els plantegin demandes viables, que els permetin contribuir en la millora de la societat. Les entitats han d'aconseguir influir en el comportament de les empreses i, per assolir-ho, s'hauran d'esforçar a trobar sinergies i col·laboracions.

«Destacaria la importància creixent que tenen les organitzacions no lucratives al nostre país i fora d'ell i la necessitat que té de millorar les relacions amb les empreses.»

Anna Simó va comentar-nos que el treball dut a terme fins ara des del tercer sector és molt positiu; els exemples són la publicació del Llibre blanc, la creació d'entitats de tercer nivell... però cal aprofundir-hi.

Anna Simó

Portaveu adjunta del Grup Parlamentari d'ERC i exconsellera de Benestar i Família de la Generalitat de Catalunya

-La proactivitat i els esforços del tercer sector: les organitzacions saben avançar-se a les administracions a l'hora de donar resposta a les necessitats canviants i al repensar com millorar. El tercer sector fa esforços per trobar un finançament més enllà de l'àmbit públic i per fer xarxa. Aquests esforços ja estan donant fruits.

-La importància de l'avaluació: manca realitzar una avaluació transversal del treball complet. Avaluacions del procés, dels resultats sobre indicadors, de la participació interna de les juntes directives, de les polítiques de direcció...

-Enfortir les entitats de segon i tercer nivell ja que són clau com a interlocutores amb l'Administració. A més, s'haurien de potenciar perquè podrien prestar els serveis que les entitats petites no poden per falta de recursos. D'altra banda, no s'ha de permetre que les entitats de tercer nivell siguin una manera econòmica de fer les coses.

«Conèixer, aprendre, millorar, treballar pel futur... Això és el que el tercer sector i tots els que ens dediquem a l'acció social hauríem de fer.»

Luis de Sebastián

Catedràtic d'Economia a ESADE

Luis de Sebastián va reflexionar al voltant dels límits del tercer sector:

-El límit del tercer sector en relació amb l'Administració i l'empresa: un tercer sector fort i dinàmic ha d'aprendre a delimitar el terreny. A més, ha de garantir que la responsabilitat sigui compartida amb els altres dos sectors i promoure l'acció d'aquests.

-La participació en el mercat: el tercer sector ha de participar en el mercat o ha de crear-ne un d'alternatiu? Hi ha experiències d'agrupacions de camperols, associacions... que estan intentant entrar al mercat. S'està fent alguna cosa des del sector per incloure aquestes persones al mercat del qual estan totalment exclosos? O s'està creant algun mercat alternatiu? L'economia alternativa és una opció que a escala micro funciona.

«Mentre l'Administració dels EUA finançava la guerra d'Iraq, deixava que el tercer sector s'ocupés de la catàstrofe de Nova Orleans... El tercer sector no ha de permetre la inacció de les administracions públiques.»

Els valors del tercer sector (democràcia, participació, transparència, responsabilitat compartida i cooperació) són el fil conductor que uneixen les propostes de les quals va parlar Victòria Civit.

-Agenda de la participació: una iniciativa que s'està creant i que serà el full de ruta per a les administracions. L'Agenda ha de facilitar la participació dels agents socials en els assumptes públics.

-Ciutadans TMI (Temps Millor Invertit): la incorporació individual de la ciutadania en la construcció de la ciutat. És necessari reforçar la incorporació de persones voluntàries en activitats d'interès per a la ciutat i al mateix temps promoure la seva implicació amb les associacions ciutadanes.

«No hi ha un model únic de participació. La realitat cada cop és més complexa i més diversa. I per tant, tots els instruments, eines i espais que ajudin a fer participació, sempre que hi hagi un consens, són benvinguts».

Victòria Civit

Directora de Torre Jussana, Serveis Associatius de l'Ajuntament de Barcelona

Mercè Conesa

Periodista d'El Periódico

«Busqueu publicitat en els mitjans. Als mitjans hi ha gent que és sensible i jo penso que els podeu trobar. Feu-ho i tot anirà millor.».

Mercè Conesa va destacar la importància intrínseca de l'existència del tercer sector i la seva funció cobrint allà on l'Administració no arriba. També va realçar la capacitat d'organització i de fer xarxa de les entitats.

-El distanciament entre el tercer sector i els mitjans de comunicació fa pensar que alguna cosa no s'està fent bé. Els mitjans pràcticament no parlen del sector i no acostumen a fer-se ressò del treball de les entitats.

-Lideratges ètics: calen persones que representin el tercer sector i el seu discurs, homes o dones amb un cert carisma. Quan un tema entra a l'agenda dels mitjans és bo que hi hagi líders del sector amb qui els mitjans puguin parlar-hi. D'aquesta manera, s'asseguraria una major presència de les entitats del tercer sector als mitjans.

-La millora de la comunicació de les entitats per tal que la ciutadania conegui tot l'esforç que des del tercer sector s'està fent. Les organitzacions han de dedicar esforços a conèixer la manera de treballar dels mitjans. Han de saber quina és la rutina i l'agenda d'aquests, ser conscients que, sovint, els temes socials es viuen com una anècdota i no s'acaba profunditzant en el tema.

Carles Campuzano va apuntar punts febles i oportunitats del tercer sector.

Carles Campuzano

Secretari general i diputat al Parlament per CiU

-Creació del capital social des del tercer sector: el capital social entès com a confiança, creació de xarxes i com a capacitat de compartir valors per donar respostes. Si la societat, els governs i les empreses creuen en el capital social han de creure en les possibilitats i necessitats del tercer sector.

-La feblesa estructural del sector: el tercer sector és feble, presenta dependència del finançament públic, té unes estructures de segon nivell sense gaire poder d'incidència. Al sector li cal més capacitat per plantejar qüestions de fons treballades i estructurades. Per exemple, viu aïllat del denominat diàleg social i sense participar en algunes polítiques públiques com la reforma laboral que s'està tramitant.

-Estat relacional: en aquests moments es viu en un estat de benestar relacional que dona al tercer sector noves oportunitats. La construcció de l'estat de benestar relacional li dona la capacitat de ser l'agent social que entén i resol millor les necessitats socials.

«Yuppies i hippies...l'aliança entre persones de l'empresa i del tercer sector obre enormes oportunitats per fer coses interessants i noves ».

Recull d'aportacions

A continuació es sintetitzen les intervencions del deu ponents: són mirades plurals i des d'àmbits diferents que permeten reflexionar sobre l'estat del tercer sector.

Les aportacions estan agrupades, d'una banda, en oportunitats i fortaleeses i, d'altra banda, en reptes i debilitats del tercer sector.

1

Oportunitats i fortaleeses del tercer sector

-Capital social: el tercer sector crea capital social amb el seu funcionament i les seves activitats. El capital social reforça les xarxes ciutadanes i la cohesió social tot generant una major confiança social.

-Els valors del sector: democràcia, cohesió social, transparència, participació, compromís amb el territori i la comunitat, coherència... són valors que es van mencionar com a propis del sector i que les entitats incorporen en la vida diària.

-La proactivitat en la resposta a necessitats socials canviants: el tercer sector dedica molts esforços per donar resposta a les noves necessitats socials i és el primer actor social que s'apropa a aquestes.

-La participació: el tercer sector crea serveis des d'una voluntat de servei públic i amb la participació del voluntariat.

-La predisposició dels altres actors socials: des dels altres actors socials es percep una predisposició positiva davant les iniciatives de tercer sector. Les aliances entre empreses i entitats o entre administracions i entitats estan ja donant els seus fruits. També els mitjans de comunicació s'estan obrint a les propostes del tercer sector.

-Noves formes de voluntariat: per exemple, el voluntariat corporatiu. Algunes empreses estan promovent el voluntariat dels seus treballadors tot implicant-los en els projectes de les entitats del tercer sector.

-Aliances entre empresa i organitzacions del tercer sector: un major coneixement entre els dos sectors pot ser una gran oportunitat perquè es treballi i s'avanci conjuntament en les respostes a les necessitats de la societat.

-Les noves tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) estan oferint un gran ventall de noves oportunitats. El tercer sector fa una tasca important d'adaptació per a col·lectius amb dificultat d'accés.

-Clarificar els vincles amb l'Administració: el tercer sector i l'Administració han de respondre conjuntament a les necessitats social i trobar els mecanismes de com fer-ho en cada cas. A la vegada, el tercer sector ha de poder delimitar el terreny i garantir la responsabilitat compartida promovent l'acció de les administracions. D'altra banda, les entitats han de treballar per aconseguir una major independència del finançament públic.

-Millorar l'estructuració del tercer sector: s'ha de millorar la coordinació per evitar l'atomització de les entitats i dels serveis que provoca duplicitats i ineficiència en l'ús dels recursos. Una solució és potenciar les entitats de segon i tercer nivell, les quals són clau en la coordinació, l'eficiència en els recursos i la incidència política.

-Desenvolupar mecanismes d'avaluació: cal millorar les avaluacions transversals dels processos, dels resultats sobre indicadors, de la participació interna... És cert que és difícil mesurar l'impacte de les activitats que duen a terme les organitzacions, però tenim com a repte cercar indicadors que mesurin l'impacte i permetin fer tangibles els resultats.

-Continuar apostant per la professionalització i la qualitat: incidir en la formació i el reciclatge de les persones, créixer i aprendre oferint serveis de qualitat sense perdre de vista els valors propis del tercer sector.

-Potenciar la comunicació com a element clau: les entitats del tercer sector han de dedicar més esforços a dissenyar estratègies per estar presents en els mitjans de comunicació. Manquen persones i líders ètics que representin públicament el sector. També és rellevant que les entitats coneguin la manera de treballar dels mitjans per poder acostar-s'hi.

-Reforçar la relació entre empresa i tercer sector: cal millorar els vincles entre els dos sectors. Les empreses no coneixen la manera de treballar de les entitats i aquestes, sovint, no encerten en les demandes de col·laboració que fan a les empreses.

www.tercersector.net

Una finestra oberta al món de les entitats del tercer sector

Les publicacions estan disponibles per descarregar

La Biblioteca a l'abast

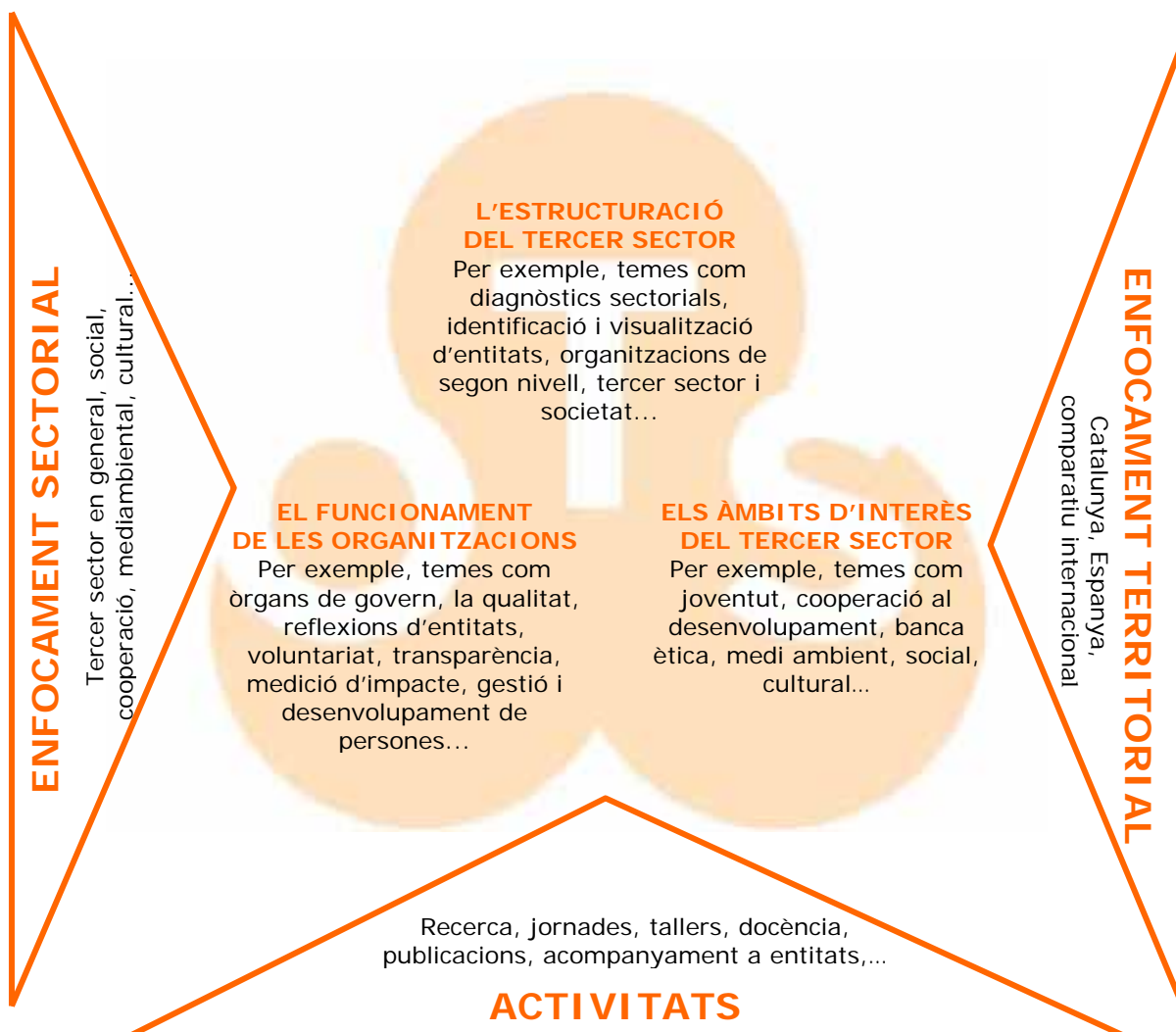

Al web podeu veure els vídeos amb les intervencions dels ponents.

La missió

L'Observatori del Tercer Sector és un centre de recerca especialitzat en el tercer sector, sense ànim de lucre i independent, amb la finalitat d'aprofundir i incrementar el coneixement sobre aquest sector i treballar per a la millora en el funcionament de les organitzacions no lucratives.

Àmbits de treball i enfocaments

Debats OTS és una col·lecció de publicacions que recull i resumeix les principals aportacions, idees i conclusions de les jornades o actes que s'organitzen des de l'Observatori del Tercer Sector.

Amb un format de textos breus i de fàcil lectura es volen plasmar els continguts per tal de compartir i difondre el coneixement sobre el món no lucratiu i que pugui ser d'interès per a les organitzacions del tercer sector.

Col·lecció Debats OTS

01. Quins seran els temes clau del tercer sector en els propers tres anys? Juliol 2005.
02. Les entitats del tercer sector i la construcció de la confiança: la importància de la transparència. Desembre 2006.
03. Altres mirades sobre el tercer sector. Una visió des del món polític, empresarial, acadèmic i de la comunicació. Desembre 2006.

10€ Aquesta publicació es pot descarregar gratuïtament en format electrònic al web. Les publicacions estan disponibles en català i castellà.

Acte realitzat amb el suport de:

